

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“, професионално направление 3.8. Икономика

Рецензент: доц. д-р Виолета Иванова Блажева, Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, Факултет „Производствен и търговски бизнес“, Катедра „Аграрна икономика“, научна специалност „Икономика и управление (аграрна икономика)“

Автор на дисертационния труд: Марина Михайлова Димитрова, редовен докторант към катедра „Икономика“ на „Стопански факултет“ при „Тракийски университет“ – Стара Загора

Тема на дисертационния труд: „Счетоводни проблеми при управлението на финансови ресурси на земеделските производители“

Представеният за оценка дисертационен труд е предназначен за обсъждане от Научно жури, определено със Заповед №1198/07.04.2023 г. на Ректора на Тракийски университет, гр. Стара Загора.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд на Марина Михайлова Димитрова на тема „Счетоводни проблеми при управлението на финансови ресурси на земеделските производители“ представлява логическо и задълбочено изследване, което се състои от 228 страници текст, подкрепен с графичен и табличен материал.

В структурно отношение дисертационният труд се отличава с балансирана структура, съставен от увод, три глави, заключение, приноси, списък на използваната литература, две приложения, списък с таблици и фигури, и списък на използваните съкращения. Изследването е нагледно илюстрирано посредством 37 таблици и 39 фигури.

При разработване на отделните глави докторантът е проучил 125 информационни източника (91 български, 28 чуждестранни и 6 интернет източника).

Целта на изследването цит. „е да се установят счетоводните проблеми при управлението на финансовите ресурси на земеделските производители и на тази база да се оптимизират съществуващи и да разработят нови модели за счетоводна отчетност на тези ресурси“ – с. 8. За постигане на целта са формулирани шест научни задачи, които кореспондират с поставената цел на изследването.

Обект на изследване е счетоводната отчетност при управлението на

финансовите ресурси на земеделските производители в аграрния сектор, структурата на финансовите ресурси, особености на формиране и разположение.

Предмет на изследването е управлението на финансовите ресурси на земеделските производители.

При разработването на дисертационния труд е използван набор от научноизследователски *подходи и методи*: исторически подход към развитието на обекта, диалектически подход към изучавания обект, системен подход, методи на обобщение и сравнение, анализ и синтез, анкетно проучване и конкретни наблюдения.

Отразени са ограничителните условия на изследването. Използваните литературни източници добросъвестно са посочени.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. *Преценка на актуалността и разработеността на изследвания в дисертацията научен проблем* – Изследваният в дисертацията проблем е съществен за икономическата теория и практика от гл. т. цит: „необходимостта от усъвършенстване на счетоводната информационна система“ – с. 5. Направен е опит за задълбочено проучване на посочената проблематика от автора. За целта са използвани разнообразни информационни източници.

2. *Мнение за езика, обема и инструментариума на дисертационния труд* – Проведеното научно изследване е важно за теорията и за аграрния бизнес. В структурно отношение изследването спазва последователността на съдържанието. Изложението отговаря на основните изисквания за такъв тип разработки.

Първа глава (с. 11-63) има теоретичен и постановъчен характер. В съдържателно отношение са изяснени концепциите за формиране, управление и отчитане на финансовите ресурси при земеделските производители. Направена е характеристика на видовете и класификацията на финансовите ресурси. Познатата и всеизвестна на пръв поглед информация като цяло създава усещане за достатъчна степен на разработеност. От тази позиция, авторът в значителна степен успява да обхване спецификата и проблемите на отчитане на финансовите ресурси при земеделските производители.

Втора глава (с. 64-130) проследява методологията и методологичните проблеми при управлението на финансовите ресурси на земеделските производители. Приоритетно вниманието е фокусирано върху цит. „някои от най-ефективните подходи и методи за анализ на аспекти от счетоводната информационна система“ – с. 65. Като базисен метод, за идентифициране на проблемите в приложимостта на счетоводната информация при управлението на финансовите ресурси, се възприема съдържателният анализ (контентният анализ). Чрез изследването се идентифицират счетоводните проблеми при

управлението на вътрешните (собствените) и външните (привлечените) източници на финансови ресурси.

Трета глава (с. 131-202) акцентира върху практико-приложни решения на счетоводните проблеми при отчетността на управлението на финансовите ресурси на земеделските производители. Представен е авторски модел, основаващ се на принципите на оперативното бюджетиране. Запознатостта на докторанта, по отношение на разработваната проблематика, дава възможност за научни съждения. Предложен е „адаптиран счетоводен модел за оповестяване на финансовите ресурси в отчетите на земеделските стопанства при едностранно счетоводство“.

Така построено изложението отговаря на основните качествени изисквания за оценяване: оригиналност на изследването; висока степен на задълбоченост на разработваната проблематика; методическа издържаност и стилово умение на автора за постигане на целта на изследването, чрез използване на подходящи аналитични инструменти и изразни средства.

Авторефератът, в обем 45 страници, отразява коректно основни моменти от цялостното съдържание на дисертационния труд.

Публикациите по дисертацията, три – самостоятелни, в достатъчна степен отразяват достиженията на докторанта по разработваната проблематика.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Основните достойнства на дисертационния труд могат да се очертаят в следните насоки:

Първо, обогатяване на съществуващите знания за начините на формиране, управление и отчитане на финансовите ресурси при земеделските производители.

Второ, изследвана е системата за счетоводно отчитане на финансовите ресурси от гледна точка на възможностите за нейното усъвършенстване.

Трето, предложен е модел за оповестяване на финансовите ресурси в отчетите на земеделските стопанства при едностранно счетоводство.

В *обобщение*, приносните моменти в дисертационния труд са свързани с обогатяване на съществуващите знания, възможностите за приложение на научните постижения в практиката и нейното усъвършенстване.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

По научната разработка бих могла да маркирам някои бележки, въпроси и препоръки към докторанта, а именно:

В структурно отношение – извеждане на обобщения под формата на изводи след края на първа глава и тяхното „отграничаване“, акцентиране след втора и трета глава.

Интересната проблематика, разисквана в дисертационния труд, поражда следния *въпрос*: Според Вас има ли подготвени кадри за решаване на „управленско-счетоводните проблеми“, приоритетно в аграрния сектор?

Стилова редакция би придала завършеност на разработката.

Въпреки посочените бележки и препоръки дисертационният труд притежава достойнства за такъв вид изследване.

V. Обобщено заключение и становище

Рецензираният дисертационен труд представлява добросъвестно съществено, оригинално и мащабно научно-приложно изследване в област със значима актуалност в съвременните условия. В своята цялост дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане. Това ми дава основание да дам *положителна оценка* и да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на *Марина Михайлова Димитрова* образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8. Икономика по научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

18.05.2023 г.

гр. Свищов

Изготвил становището:

Заличено!
(доц. д-р В. Блажева)